

Sygn. akt II CSK 568/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa J. A.

przeciwko I. S.-A.

o ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 kwietnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 10 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem sąd apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 19 października 2012 r., którym oddalone zostało jego powództwo o ustalenie nieważności umowy darowizny nieruchomości działanej przez jego ojca i pozwaną w dniu 28 kwietnia 2010 r.

Powód w skardze kasacyjnej powołał podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Istnienie potrzeby wykładni art. 189 k.p.c. połączył z poważnymi wątpliwościami oraz rozbieżnością w orzecznictwie, które sformułował w postaci pytania: „czy powód J. A. ma interes prawny w wytoczeniu powództwa przeciwko pozwanej I. S.-A. powództwa o ustalenie nieważności oświadczenia woli złożonego przez Z. K. A. pozwanej w umowie darowizny sporządzonej w dniu 28 kwietnia 2010 r. Przed wskazanym notariuszem, mając na względzie ewentualne kwestie spadkowe w postępowaniu spadkowym po Z. K. A., obejmujące składniki masy spadkowej (nieruchomości objętej w/w aktem notarialnym)\".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego sąd najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 do 4 k.p.c.

Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli będą przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie przez skarżącego jako przyczyny wniosku potrzeby wykładni konkretnego przepisu prawa, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymagało wskazania, że doszło do rozbieżności w orzecznictwie sądów lub wyłoniły się istotne wątpliwości przy jego interpretacji. Nakładało to na skarżącego obowiązek wskazania nie tylko przepisów prawa, których wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, lecz także szczegółowego opisanie na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, określenia, że mają poważny charakter lub przedstawienia orzeczeń sądów, w których dokonano różnej wykładni przepisów, a także, że dokonanie wykładni przez sąd najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. Postanowienia sądu najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08; z dnia 12 grudnia 2008r., II PK 220/08, niepubl.). Wiąże się to z taką sytuacją, gdy w odniesieniu do konkretnego przepisu prawnego nie ma jednolitej lub utrwalonej linii orzeczniczej albo ta przyjęta wymaga zmiany, z uwagi na nietrafność lub kontrowersje. Dla wykazania rozbieżności należy przytoczyć konkretne, rozbieżne orzeczenia, wydane w identycznych lub zbliżonych stanach faktycznych. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości interpretacyjne, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które towarzyszą niemal każdemu procesowi decyzyjnemu. Tej miary wątpliwości prawnych skarżący nie wykazał. Analiza uzasadnienia wniosku wskazuje na dążenie skarżącego do uzyskania odpowiedzi dotyczącej prawidłowości zaskarżonego orzeczenia, wobec osadzenia powołanej przyczyny w realiach rozpoznawanej sprawy. Nie ma podstaw do uznania, że zaistniały wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wymagające doprowadzenia do jednolitości prezentowanych zapatrywań. Artykułowane wątpliwości mają zatem źródło w procesie stosowania prawa, nie zaś jego wykładni.

W postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym nie doszło do nieważności postępowania, którą sąd najwyższy bierze pod rozagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]
es